

רוקח קליני הינו רוקח בעל תאר מתקדם [ברוקחות קלינית](#).

לסרטון שמסביר מהו רוקח קליני, הקליקו

אם הרוקח הקהילתי, ליד הדלפק בבית המרקחת, יכול לספר לך כל דבר על כל תכשיר שהוא מוכר, הרי שהרוקח הקליני יתמקד בך כחולה, ויספר וידריך אותך בכל דבר שרלוונטי אליך ואל תרופותיך, ולא רק לתכשירים.

הרוקח הקליני הינו מומחה לתרופות, אך גם מומחה לטיפול התרופתי. הוא מתחיל לעבוד רק כשכל המידע מונח לפניו:

- התרופות שנרשמו לך ע"י הרופאים השונים שלך,

- תרופות ללא מרשם שבחרת וקנית בעצמך (ולא תמיד עדכנת את הרופא שלך)
- צמחי מרפא שניתנים לך לחיזוק, או לפתרון במקום שהתרופות לא עוזרות
- תוספי תזונה שהומלצו לך ע"י נטורופטים, דיאטנים, רופאים וכתבות בעיתונים
- מחלות שלך בהווה ובעבר
- מחלות משפחתיות שידוע לך עליהן
- בדיקות מעבדה אחרונות שמהן ניתן לגזור הן על מצבך הבריאותי והן על השפעות התרופות החיוביות וגם השליליות, כי הן מצביעות על פרמטרים שונים שהתרופות משפיעות או מושפעות מהם.

הרוקח הקליני יושב עם החולה, או עם התיק הרפואי שלו (בבתי חולים ובקופות החולים), ולומד מה באמת לוקח החולה מכל הרשימה, וממה הוא באמת סובל. כי זאת בוודאי כולם יודעים שלא כל מה שהרופא

רושם החולה לוקח, ולא כל מה שהחולה לוקח, רשום. אם הרוקח הקליני מדבר עם החולה הוא גם לומד על תופעות לוואי שהחולה סובל מהן, ולא תמיד עולה בדעתו לדווח (כאבים ואין אונות הן תופעות לוואי נפוצות שלא תמיד מדווחות בשכיחות שבה הן נחווות)

הרוקח הקליני מעבד את כל המידע שהתאסף בידי, זה האובייקטיבי וזה הסובייקטיבי (כאבים... אין אונות... כן לוקח תרופות... לא לוקח כמו שהרופא רשם...) מעבד את כל המידע הזה, מנתח אותו מול הספרות המקצועית הקיימת, מתקשר לרופאים הרלוונטיים ובודק מה עמד מאחרי החלטתם לתת תרופה זו או אחרת, מציע להם את הצעותיו. הרופא שומע את הרוקח הקליני, דן איתו ובודק איתו את האפשרות לשפר את הטיפול התרופתי, כדי להגיע ליעדים הבאים:

- **יעד קליני** - שהתרופות יעבדו טוב יותר עם מינימום בעיות שנובעות מתרופות
- **יעד של איכות חיים** - שלחולה יהיה נוח לקחת את התרופות ושלא יפריעו לו בפעילות היומיום, אם אפשר לקחת פעם ביום במקום 3 פעמים. אם אפשר לקחת תחליף שמסתדר עם האוכל, אז למה לקחת כזה שלוקחים חצי שעה לפני? שהחולה יוכל לתפקד במיטבו ושלא יסבול מתופעות לוואי ידועות וצפויות, אך משבשות את איכות החיים, כמו עצירות, שלשול קבוע, או כאבים מיותרים.
- **יעד כלכלי** - שהחולה יקבל את הטיפול הזול ביותר האפשרי לאחר ששני היעדים האחרים הושגו. אם יש תרופה מקבילה בסל הבריאות, אין סיבה לרכוש תרופה מחוץ לסל התרופות, ואם יש גנריקה טובה וזולה, אין סיבה לרכוש את התרופה הפטנטית במחיר מלא.

בהמשך הרוקח הקליני מעביר לחולה, או לרופא (בקופה ובבית החולים) את תוצאות העיבוד וההמלצות שלו, ועוקב אחריו לוודא שאכן הטיפול ואיכות החיים השתפרו.

לסיכום, מהו רוקח קליני?

רוקח קליני הינו אותו מומחה לתרופות, שרואה את כל התרופות שלוקח החולה, תרופות שנרשמו ע"י רופאים שונים, למטרות ומחלות שונות. רוקח קליני רואה גם את כל צמחי המרפא ותוספי התזונה שלוקח החולה. הרוקח הקליני יועץ במטרה להקטין את [הבעיות שנובעות מהתרופות](#) מצד אחד ובמטרה לשפר את הטיפול התרופתי, יעילותו ואיכות החיים של החולה מצד שני. רוקח קליני הינו רוקח בעל תואר מתקדם ברוקחות קלינית, ומומחה לטיפול תרופתי.

דוגמאות לפעילות של רוקח קליני (*):

1. חולה ביתר כולסטרול, שלקח סימבסטטין בשעות הערב, סבל מכאבי שרירים קלים, אך מטרידים, בין השכמות. הגיע ליעוץ אצל רוקח קליני, ובשיתוף פעולה עם רופאיו עבר לתכשיר אחר מאותה משפחה, התחיל לקחת אותו בבקר עם שאר התרופות, כאבי השרירים נעלמו וההיענות לטיפול התרופתי גברה.

2. חולת סרטן, לאחר הקרנות שגרמו לתופעות לוואי במערכת העיכול, לקחה תרופות רבות שגרמו לה לישנוניות וחוסר תפקוד בבית. הרוקחת הקלינית בחנה את העובדות ופנתה לגסטרואנטרולוג של הלקוחה שהסכים להוריד תרופה אחת שיכולה לגרום לתופעות כאלה. הרוקחת הקלינית שכנעה את הרופא שהתרופה כבר לא היתה נחוצה בנקודת הזמן של התערבותה. בהמלצת הרוקחת הקלינית, הניורולוג שטיפל באותה חולה הוסיף לה תרופה שיכולה ל"עורר" במצבים כאלה, והיא חזרה לתפקוד שוטף.

3. חולה לב שהגיע עם "חוסר אנרגיות" התגלה כמי שלוקח שנים רבות "לוריון" לטיפול במתחים שהוא נמצא בהם בגלל עיסוקו כמנהל בכיר. הרוקח הקליני הציע, הלקוח קבל ובשיתוף רופא המשפחה נעשה תהליך של "גמילה", האנרגיות חזרו, וגם האפשרות ללכת ללמוד לטוס, חלום חייו, הפכה לזמינה, שכן קודם לכן, בגלל התרופה שלקח באופן כרוני, לא היה כשר לכך.

4. חולה ביתר לחץ דם, שסבל מאד מתופעות הלוואי של אלדקטון, תרופה שקבל בגלל אופיה המיוחד של המחלה שלו, כולן תופעות לוואי ידועות, הגיע לייעוץ של רוקח קליני. הרוקח הקליני יעץ, רופא המשפחה קבל והעביר את החולה לתכשיר חלופי, חדש, שעדין אינו בסל, אך מבטיח פחות תופעות לוואי וסבל.

5. חולה סוכרת שטופל בביאטה, בתקופה שעוד לא היתה בסל התרופות, שילם הון לקבלת הטיפול החדשני, הגיע לרוקחת הקלינית שבדקה את נתוני בדיקות הדם שלו וראתה שה HA1C שלו גבוהים, למרות הטיפול. הרוקחת הקלינית יעצה לרופאה לשנות את הטיפול, מה שהוריד לחולה את ההוצאות על תרופות במאות שקלים לחודש והעלה אותו על דרך המלך באיזון הסוכרת שלו.

6. חולת פיברומיאליגיה שסובלת מכאבים רבים, טופלה בעיקר נגד הדכאון שממנו סבלה גם כן. בהתערבות הרוקחת הקלינית עבר המיקוד בטיפול לכיוון הטיפול בכאבים, תוך שיתוף פעולה מלא של רופא המשפחה והפסיכיאטר שלה ואיכות החיים שלה השתפרה.

(*) כל הדוגמאות נלקחו מהפעילות של [המרכז לייעוץ תרופתי אישי](#). ממליצים יכולים להינתן על פי בקשה מיוחדת, באישור הלקוח כמובן. לחוזר מנכ"ל משרד הבריאות בנושא ["רוקחות קלינית"](#) הקלק כאן